

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

SLOVAR TOPONIMSKE TERMINOLOGIJE

Ljubljana, 31.december 1995

Založila in izdala:

Geodetska uprava Republike Slovenije
Kristanova ulica 1, Ljubljana

Odgovorna oseba:

Aleš Seliškar, direktor

Vodja projekta:

Ema Pogorelčnik

Urednik angleško-angleškega izvirnika:

Naftali Kadmon, sklicatelj Delovne skupine za terminologijo pri Ekspertni skupini Združenih narodov za zemljepisna imena

Prevod in priredba:

mag. Dalibor Radovan, Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo FGG, Jamova 2, Ljubljana

Jezikovni pregled in priredba slovenskih terminov:

dr. Viktor Majdič, Pedagoška fakulteta, Kardeljeva ploščad 16, Ljubljana

Naklada: 200 izvodov

© Geodetska uprava Republike Slovenije

UVOD

V skladu z resolucijo VI/11 Združenih narodov o standardizaciji zemljepisnih imen se Slovar toponimske terminologije pripravlja v sklopu Delovne skupine za toponimsko terminologijo pri Združenih narodih, kjer je Slovenija od leta 1992 polnopravna članica. Pričujoči Slovar toponimske terminologije se po vsebini in pomenu smiselno nanaša na termine in definicije angleško-angleškega Slovarja toponimske terminologije Ekspertne skupine Združenih narodov za zemljepisna imena (UNGEGN - Working Group on Terminology: Dictionary of Toponymic Terminology, Editor: Naftali Kadmon, Part 1: English, Version 2.0, 1 Feb. 1993). Slovar toponimske terminologije skupaj s Toponimskimi navodili za Slovenijo in resolucijami Združenih narodov o standardizaciji zemljepisnih imen predstavlja osnovo za delo slovenske Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen. Namenjen je predvsem kartografom, geodetom in geografom.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen je bila prvič imenovana leta 1986 in nato leta 1990. Zaradi kadrovske spremembe in reorganizacij organov, ki so sodelovali v komisiji, od leta 1991 ni več delovala. Vlada Republike Slovenije pa je septembra 1995 tako komisijo ponovno imenovala.

Osnovna naloga komisije je usmerjanje in usklajevanje dela ter reševanje problematike na področju standardizacije zemljepisnih imen v Republiki Sloveniji. Namen standardizacije zemljepisnih imen je določitev pisne oblike in poenotenje uporabe zemljepisnih imen, tako endonimov kot tudi tujih zemljepisnih imen.

Aleš Seliškar
direktor Geodetske uprave Republike Slovenije

OPOMBE IN POJASNILA

Prvi stolpec vsebuje zaporedne številke slovenskih terminov oz. sinonimov. Oštevilčenje poteka od 1 naprej in sledi abecednemu zaporedju slovenskih terminov/sinonimov v drugem stolpcu.

Drugi stolpec vsebuje slovenske termine ali sinonime. Vsaka vrstica s sinonimom ima v zadnjem, petem stolpcu navedeno samo kazalko h glavnemu terminu (Glej ...), tretji in četrti stolpec pa sta prazna. Če je termin večbeseden, je v večini primerov naveden najprej samostalnik, potem pa pridevnik, pri čemer je zamenjava vrstnega reda besed označena z vejico. Primer: *spremenjeno znamenje = znamenje, spremenjeno*, s čimer je omogočeno lažje iskanje termina. Besede, ki so v drugem, tretjem in četrtem stolpcu v oklepajih, niso nujni sestavni del termina/sinonima. Primer: *(računalniška) datoteka*.

Tretji stolpec vsebuje morebitne slovenske sinonime glavnega termina, ločene z vejicami.

Četrti stolpec vsebuje na prvem mestu ustrezni angleški termin, ki mu sledijo morebitni angleški sinonimi, ločeni z vejicami.

Peti stolpec vsebuje slovenske definicije glavnih terminov. Fonemi so navedeni med poševnima oklepajema // v zapisu IPA, izgovor med oglatima oklepajema [], kazalke pa v **krepkem tisku**. Če istemu terminu ustrežata dve definiciji, sta navedeni ločeno pod a in b.

Za glavni slovenski termin je običajno sprejet izraz, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

1. Termin naj bo zaradi mednarodnosti obravnavane tematike po možnosti podoben mednarodno uporabljanim izrazom, s čimer je tujkam v tem primeru dana prednost pred slovenskimi izrazi, še posebno, če je uporaba slovenskega sinonima v strokovnem jeziku redka.
2. Termin naj bo kratek in vseobsegajoč, po možnosti enobeseden.
3. Prednost ima termin, ki je v stroki najpogosteje uporabljan, saj gre za specializirani slovar, namenjen ozkemu krogu uporabnikov. Termini iz pogovorne in poljudne rabe so lahko sinonimi.
4. Predolgi večbesedni termini ali sinonimi naj se izpuščajo ali skrajšajo, saj za razlago termina služi definicija.
5. Zaradi lažjega razumevanja naj se navedejo vsi pogosteje uporabljeni sinonimi, vendar se pri delih v zvezi s toponimiko priporoča uporaba glavnih terminov.
6. Ker se celotni slovar nanaša na zemljepisna imena, naj termini ne bodo razširjeni s tovrstnimi pridevniki in pojasnili.

Termini **toponim**, **zemljepisno ime**, **geografsko ime**, **topografsko ime** in **krajevno ime** imajo v slovenščini, tako v kartografski stroki kot tudi v poljudni rabi, različne širše ali ožje pomene. V slovarju so povsod uporabljene definicije in termini v istem pomenu, kot je razviden iz mednarodne terminologije angleško-angleške uradne verzije Združenih narodov, kar pa naj v praksi ne omejuje tudi drugačne rabe, predvsem takrat, kadar se govori o imenih v ožjem smislu, tj. o imenih topografskih objektov na Zemlji oziroma na določenem območju ali na karti. V ožjem smislu je namesto zgornjih terminov lahko smiselna tudi samo kratka oznaka "**ime**".

Podobno velja za termine **toponimika**, **toponimija** in **toponomastika**, pri čemer se za potrebe standardizacije zemljepisnih imen daje prednost bolj kartografsko ustaljeni različici termina (toponimika) pred jezikoslovno ustrežnejšo različico (toponomastika).

Med terminini, ki vsebujejo pridevnika **geografski** ali **zemljepisni**, je dana prednost različicam, ki so pogosteje uporabljane ali tistim, ki so običajnejše v strokovnem kartografskem izrazoslovju (npr. geografska entiteta in ne zemljepisna entiteta; geografski informacijski sistem in ne zemljepisni informacijski sistem; vendar pa zemljepisno ime in ne geografsko ime). Tudi nasploh so izpuščeni termini, ki jih v pogovornem jeziku uporabljajo kartografski laiki (npr. karta in ne zemljevid).

Novi termini, ki bi bili tudi samostojno definirani, namenoma niso dodani, saj gre za prevod in priredbo uradnih dokumentov Združenih narodov. Tako niso bili dodani dokaj splošno znani termini **karta**, **načrt** in **zemljevid**, termin **geografski informacijski sistem** pa ni bil posodobljen ali razširjen. Obširnejše in natančnejše definicije vseh štirih je mogoče najti v drugih leksikonih, slovarjih ali v strokovni literaturi.

Angleški termin **feature** je v tem slovarju v vseh zvezah (npr. topographic feature) dosledno preveden kot **objekt**, saj se v glavnem uporablja za označevanje fizičnih objektov v prostoru. Ponekod je smiselna uporaba sinonima **entiteta**, predvsem v primerih, ko se povezuje z geografskimi informacijskimi sistemi, podatkovnimi bazami ali avtomatizirano kartografijo. Termin **pojav** ni naveden, ker je njegova uporaba splošnejša in smiselna predvsem v tematski kartografiji.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
1	abeceda	alfabet	alphabet	Vse črke jezika z abecedno pisavo, razvrščene v posebno zaporedje in opremljene z imeni za vsako črko. Primeri: slovenska, angleška, grška abeceda.
2	abeceda, mednarodna fonetična	IPA	IPA, International Phonetic Alphabet	Mednarodno sprejeta znamenja za fonemsko transkripcijo. Primeri zapisa IPA: /ŋ/ za glas 'ng' v angleški besedi 'sing'; /ʃ/ za angleški glas 'sh' in slovenski 'š'; /ɛ/ za 'e' v angleški in tudi slovenski besedi 'bet'.
3	abeceda, prečkvalna			Glej abeceda, transliteracijska.
4	abeceda, prevedbena		conversion alphabet	Abeceda, uporabljena za prevedbo (konverzijo) imen. Splošni termin za abeceda, transkripcijska, in abeceda, transliteracijska.
5	abeceda, transkripcijska		transcription alphabet	Abeceda, ki se uporablja pri transkripciji. Primeri: uporaba samo črke z, ne pa c, za prikaz zobniškega fonema /ts/ pri transkripciji v nemščino; ali uporaba samo črke k, ne pa c, za transkripcijo mehkonobnega fonema /k/ v angleščino.
6	abeceda, transliteracijska	prečkvalna abeceda	transliteration alphabet	Abeceda, uporabljena v transliteraciji; vključuje lahko diakritična znamenja. Primer: abecede, uporabljane pri latinizaciji nelatiničnih pisav, npr. za izpuščanje C, E, O, P, V in X, toda vključujoč in druge oznake v klasični arabščini.
7	abecedna pisava			Glej pisava, abecedna.
8	abecedni seznam			Glej seznam, abecedni.
9	abecedno zaporedje			Glej zaporedje, abecedno.
10	adresa	naslov	address	Mesto v pomnilniku računalnika, kjer je shranjen podatek.
11	akronim	kratica	acronym	Beseda iz začetne črke ali črk vseh zaporednih ali važnejših delov večbesednega termina. Primeri: radar; pixel; UNGEGN.
12	alfabet			Glej abeceda.
13	alfabetiranje	razvrščanje po abecedi	alphabetization	Razvrščanje po abecednem zaporedju. Glej tudi pravila abecednega zaporedja.
14	alfanumeričen		alphanumeric	Nanašajoč se na predstavitvev, npr. računalniško, ki ne uporablja samo števil, temveč tudi črke; v širšem smislu tudi na uporabo ločil in matematičnih simbolov.
15	alofon	različica fonema	allophone	Različica fonema, v strokovni literaturi običajno zapisana med oglatima oklepajema. Primeri: alofon fonema /t/ v angleški besedi [Tynemouth] (konica jezika pritisnjena ob dlesni) v nasprotju z [Newcastle-upon-Tyne] (konica jezika pritisnjena ob ozadje zgornjih sekalcev); /b/ v španski besedi [banca] nasproti besedi [saber]; pred mehkonobnim soglasnikom stoječi [ŋ] je alofon fonema [n] v besedah sanke, tango. Glej tudi glas.
16	alograf	črkovna različica	allograph	Različica grafema. Primeri: v angleščini so ff, ph in gh alografi za f, ki je grafem za fonem /f/; v nemščini je ss=sz=ß in ä=ae; v slovenščini je dvočrkje ks alograf črke x.
17	alomorf	morfemska različica	allomorph	Vsaka od dveh ali več različnih fonoloških oblik danega morfema. Primera: v angleščini sta foot→feet in 's' v 'lakes' alomorfa množinskega morfema; v slovenščini je -em alomorf končnice -om, npr. s koš-em : s kol-om.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
18	alonim	alternativno ime, različica imena	allonym, alternative name, variant name, variant toponym	Vsak od dveh ali več toponimov, ki se nanašajo na en sam topografski objekt. Primeri: Hull, Kingston-upon-Hull; Vesterhavet, Nordsee; Swansea, Abertawe; Johannesburg, E'goli; Ljubljana, Laibach, Lubiana, Luwigana; Novo mesto, Rudolfovo; Sleme, Ablanca; Prisojnik, Prisank.
19	alonim, standardizirani	standardizirano alternativno ime, standardizirana različica imena	standardized allonym	Vsak od dveh ali več standardiziranih toponimov, ki pripadajo enemu samemu topografskemu objektu. Primeri: Biel in Bienne; Kaapstad in Cape Town; Koper in Capodistria; Lendava in Lendva.
20	alternativno ime			Glej alonim.
21	antroponim	osebno ime	anthroponym	Osebno ime. Primeri: Alfred; Ali; Janez.
22	avtohtono ime			Glej ime, avtohtono.
23	besedna osnova			Glej koren, besedni.
24	besedni koren			Glej koren, besedni.
25	besedni zaklad		vocabulary	Vse besede, ki jih pozna in uporablja določena oseba. Glej tudi besednjak.
26	besednjak	slovar	lexicon	Vse besede, ki jih uporablja posamezna oseba, poklicna skupina ali strokovno področje. Tudi vse besede določenega jezika.
27	ciljna pisava			Glej pisava, ciljna.
28	ciljni jezik			Glej jezik, ciljni.
29	člen	spolnik	article	(a) Besede za izražanje določnosti oziroma nedoločnosti samostalnika, včasih tudi njegovega spola, števila in sklona. Primeri: angleški the; španski el, los, las; francoski le, la, les; arabski al-; hebrejski ha-; romunski -ul, nemški der, die, das; slovenski ta za izražanje določnosti pri pridevniških besedah v neknižnih zvrsteh slovenskega jezika: ta mlada, ta velik, ta drug. (b) Glej segment.
30	črka		letter	Grafično znamenje za zapis fonema; služi kot osnovno znamenje v abecedi. Primeri: a, A, α, Ä.
31	črka, osnovna		basic letter	Temeljna oblika črke brez diakritičnih znamenj. Primeri: slovenski Z proti Ž.
32	črka, samoglasniška		vowel letter	Črka abecede za zapis samoglasnika. Primeri: latinski A, E, I, O, U; grška Α, Ω.
33	črka, soglasniška		consonant letter	Črka abecede za zapis soglasnika. Primeri: latinska B, D; grška Δ, Ξ.
34	črke, kardinalne	osnovne črke	cardinal letters	Črke pisave, vsebovane v večini abeced, ki uporabljajo to pisavo. Primeri: latinska abeceda brez npr. črk K, Q, X; tradicionalne arabske črke perzijske (farsi) abecede. Dopolnilni termin: črke, posebne.
35	črke, osnovne			Glej črke, kardinalne.
36	črke, posebne		special letters	Črke abecede določenega jezika, značilne samo zanj; ni jih v večini drugih abeced iste pisave. Primeri: danski ð; islandska þ, ð; nemški ß; slovenski č, š, ž. Dopolnilni termin: črke, kardinalne.
37	črkovna pisava, nepopolna			Glej pisava, soglasniška.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
38	črkovna različica			Glej alograf.
39	datoteka, (računalniška)		computer file	Organizirana, urejena in poimenovana zbirka računalniških zapisov.
40	DBMS			Glej sistem za upravljanje podatkovnih baz.
41	del			Glej segment.
42	deljenje z deljajem		hyphenization, hyphenation	Postavljanje deljajev med zloge besede. Primer: Slo-venija.
43	diakritično znamenje	ločevalno znamenje	diacritic, diacritical mark, diacritical sign	Običajno manjše znamenje nad ali pod črko ali prek nje oziroma skupine črk, zaradi spremembe fonemske vrednosti prvotne črke (prvotnih črk) ali zaradi označitve naglasa ali tona. Primeri: nemški ä, ö, ü; š in č pri latinizaciji ruščine; <u>h</u> pri latinizaciji hebrejščine; slovenski č, š in ž. Glej tudi znamenje, ločevalno pisno.
44	dialekt			Glej narečje.
45	diftong			Glej dvoglasnik.
46	(digitalna) podatkovna baza			Glej podatkovna baza, (digitalna).
47	(digitalna) toponimska podatkovna baza			Glej podatkovna baza, (digitalna) toponimska.
48	diglosija	dvojezičje	diglossia	Relativno stabilna jezikovna situacija, v kateri se hkrati pojavljata dve različici istega jezika v določeni jezikovni skupnosti, ena ('visoka' oblika) običajno formalnejša in prestižnejša, druga ('nižja') uporabljena v bolj neformalnih okvirih, predvsem pogovorno. Primera: grška katarevosa in demotiki; nemška Hochdeutsch in Plattdeutsch; slovenščina ni diglosijska.
49	diglosijski		diglossic	Nanašajoč se na diglosijo.
50	digraf	dvočrkje	digraph	Zaporedje dveh znamenj, npr. črk, za zapis enega samega fonema. Primeri: za fonem /ʃ/ zaporedja sj v nizozemščini, ch v francoščini, sh v angleščini. Glej tudi ligatura.
51	domače ime			Glej ime, domače.
52	domači jezik			Glej jezik, domači.
53	dvočrkje			Glej digraf.
54	dvoglasnik	diftong	diphthong	Kombinacija dveh (ali treh v troglasniku) samoglasnikov v enem samem zlogu. Primera: za dvoglasnik /ai/ ei v nemškem zlogu 'bei', i v angleškem zlogu 'time'.
55	dvojezičje			Glej diglosija.
56	dvojezičnost		bilingualism	Običajna uporaba dveh jezikov pri posamezni osebi ali skupnosti. Primer: slovenščina in madžarščina v Prekmurju; slovenščina in italijanščina na Primorskem; slovenščina in nemščina na Slovenskem v 19. stoletju.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
57	dvopisaven		biscriptual	Napisan ali natisnjen v dveh različnih vrstah pisave. Glej tudi karta v več pisavah; imenik toponimov v več pisavah.
58	eksonim	podomačeno ime	exonym, conventional name	Ime v kakem jeziku za topografski objekt zunaj območja, na katerem ima ta jezik uradni status; od endonima se ne razlikuje samo zaradi prevedbe (konverzije). Primeri: Warsaw angleški eksonim za Warszawa; Londres francoski za London; Mailand nemški za Milano; Dunaj, Pulj, Carigrad, Nemčija in Monakovo so slovenski eksonimi za Wien, Pula, Istanbul, Deutschland in München.
59	eksonimizacija	podomačevanje imen	exonymization	Zamenjava eksonima z endonimom. Primera: Pula namesto Pulj; München namesto Monakovo.
60	element, nepravi občnoimenski		false generic element	Občnoimenski element, ki ne označuje vrste poimenovanega objekta (objektne skupine). Primeri: <u>Mount Isa</u> , <u>Ain</u> as-Sultan in <u>Rio</u> de Janeiro so naseljeni kraji, ne pa gora, izvir ali reka. V Sloveniji so <u>Hrib</u> -Loški <u>Potok</u> , Dolenje <u>Jezero</u> , <u>Gozd</u> -Martuljek in <u>Vir</u> naseljeni kraji, ne pa hrib, potok, jezero, gozd ali (iz)vir, <u>Travnik</u> pa je naselje in gora, ne pa travnik.
61	element, nezemljepisni		specific element	Del toponima, ki ne obstoji iz občnega imena in ga loči od ostalih toponimov iste objektne skupine. Lahko vsebuje člen (spolnik) in/ali druge jezikovne elemente. Primeri: Port <u>Elizabeth</u> ; Rio <u>Negro</u> ; Cape of Good <u>Hope</u> ; v Sloveniji: <u>Marija</u> Reka; <u>Kukova</u> špica; <u>Debeli</u> Rtič; Brdo pri <u>Lukovici</u> ; <u>Bohinjsko</u> jezero.
62	element, občnoimenski		generic element	Del toponima, ki obstoji iz občnega imena. Primeri: <u>Port</u> -au-Prince; <u>Sierra</u> Nevada; <u>Newport</u> ; Debeli <u>Rtič</u> ; Kremžarjev <u>vrh</u> ; Otiški <u>Vrh</u> ; Ljubljansko <u>barje</u> . Pri tem ni nujno, da občnoimenski element določa vrsto poimenovanega objekta (objektno skupino). Glej tudi element, nepravi občnoimenski. Dopolnilni termin: element, nezemljepisni.
63	element, podatkovni		data element	Opis osnovne enote informacije, ki jo je možno identificirati in definirati in ki zavzema določeno podatkovno polje v računalniški datoteki. Primer: 'Datum potrditve imena od imenoslovnega standardizacijskega organa.'
64	element, slikovni			Glej piksel.
65	enakozvočnica			Glej homonim.
66	endonim		endonym	Ime, ki se uporablja na območju, kjer leži objekt, ne glede na pisavo, v kateri je zapisano. Primeri: Varanasi (ne Benares); Aachen (ne Aix-la-Chapelle); Krung Thep (ne Bangkok); al-Uqsur (ne Luxor); Yerushalayim (ne Jeruzalem); Ljubljana (ne Laibach).
67	endonim, standardizirani		standardized endonym	Endonim, ki ga je potrdil imenoslovni standardizacijski organ. Primer: izmed alonimov Hull in Kingston-upon-Hull (Anglija) je standardizirano drugo ime.
68	enobesedno ime			Glej ime, enobesedno.
69	enota, podatkovna		data item	Vrednost ali vsebina izbranega podatkovnega elementa v posebnem računalniškem zapisu. Primer: 01.01.94 v podatkovnem polju za 'datum'.
70	entiteta, geografska			Glej objekt, geografski.
71	entiteta, topografska			Glej objekt, topografski.
72	entiteta, zemljepisna			Glej objekt, geografski.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
73	eponim		eponym	V toponimiki antroponim kot jedro ali del toponima. Primeri: Iago v Santiagu; Everest v Mount Everest; Kruger v Krugersdorp; Jernej v Šentjernej; Virnik v Virnikov Grintavec.
74	epotoponim		epotoponym	Toponim iz občnoimenskega samostalnika. Primeri: Jerez (šeri - vrsta vina); Olympia (olimpiada); Javornik (javor); Stol; Oltar; Kolovrat; Rigljica (zapah).
75	fizični objekt			Glej objekt, fizični.
76	fonem		phoneme	Funkcionalno nedeljiva enota zvoka v fonološki strukturi jezika, v strokovni literaturi običajno zapisana med poševnima oklepajema. Primeri: /b/; /p/; /š/ (za angleški sh in slovenski š).
77	fonemski		phonemic	Nanašajoč se na foneme.
78	fonetičen	glasosloven	phonetic, phonetical	Nanašajoč se na fonetiko.
79	fonetična abeceda, mednarodna			Glej abeceda, mednarodna fonetična.
80	fonetika	glasoslovje	phonetics	Veda o glasovni plati jezika. Najmanjša fonetična enota je glas.
81	fonogram	zvočni zapis	phonogram	Piktogram, ki ne predstavlja pomena določenega objekta, temveč enega od zvokov njegovega imena v kakem jeziku. Primer: piktogrami egiptovskih hieroglifov, kadar se uporabljajo za predstavitev fonetičnih vrednosti.
82	fonologija		phonology	Veda o fonemih.
83	fonološki		phonological	Nanašajoč se na fonologijo.
84	format		format	Velikost in splošna ureditev pisanega ali tiskanega dokumenta. Glej tudi format datoteke.
85	format datoteke	računalniški format	file format, computer format	Ureditev podatkov v računalniški datoteki (npr. zapisi in polja, številski in alfanumerični, fiksni ali s plavajočo vejico, itd.). Ponavadi imenovana kar format.
86	format, računalniški			Glej format datoteke.
87	geografska entiteta			Glej objekt, geografski.
88	geografska koordinatna mreža			Glej mreža, geografska koordinatna.
89	geografske koordinate			Glej koordinate, geografske.
90	geografski informacijski sistem	GIS	geographic information system, GIS	Računalniški večnamenski sistem, ki vključuje vhod, obdelavo in izhod zemljepisno opredeljenih podatkov, ti pa ponavadi zajemajo karte in toponime.
91	geografski objekt			Glej objekt, geografski.
92	geografsko ime			Glej ime, zemljepisno.
93	GIS			Glej geografski informacijski sistem.
94	glas		phone	V fonetiki najmanjša zaznavna enota zvoka v toku govora. Vsak fonem je glas, ni pa vsak glas fonem.
95	glasosloven			Glej fonetičen.
96	glasoslovje			Glej fonetika.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
97	glavni jezik			Glej jezik, glavni.
98	gorsko ime			Glej oronim.
99	govor		speech	Ustna (oralna) manifestacija jezika.
100	govorna skupnost			Glej skupnost, govorna.
101	grafem	pisno znamenje	grapheme	Grafična upodobitev fonema v določenem jeziku. Slovenščina ima 29 fonemov, ki jih zapisujemo s 25 grafemi.
102	grafična oblika			Glej oblika, grafična.
103	grafični šum			Glej šum, grafični.
104	gramatika	slovnica	grammar	Sistem jezikovnih sredstev in njihovih medsebojnih odnosov.
105	hardver			Glej strojna oprema.
106	hidrografski objekt			Glej objekt, hidrografski.
107	hidronim	vodno ime	hydronym	Toponim za hidrografski objekt. Primeri: Soča, Zbiljsko jezero, Peričnik, Gruberjev kanal, Atlantik.
108	hodonim	odonim, ime komunikacije	odonym, hodonym	Lastno ime za prometno pot ali komunikacijo. Primeri: Via Appia (zgodovinska cesta); Airway Amber (zračna pot); M4 (avtocesta); Fleet Street; Picadilly Circus; Darb al-Hajj (romarska pot); Tržaška cesta; Langusova ulica; Slovenska planinska transverzala; Pot prijateljstva (spominska pot).
109	homonim	enakozvočnica	homonym	Vsak od dveh ali več identičnih toponimov, ki označujejo različne topografske objekte. Primera: Monaco (Principauté de) in Monaco (di Bavaria), italijanski eksonim za München; Marburg (nemško mesto) in Marburg kot nemški eksonim za Maribor; Idrija (mesto na Idrijskem in rečica na Goriškem), Jesenice (naselji na Gorenjskem in pri Brežicah).
110	horonim	pokrajinsko ime, krajinsko ime	choronym	Toponim za (po)krajinska območja. Primera: Primorje, Kras.
111	ideografska pisava			Glej pisava, ideografska.
112	ideogram	znamenje pojmovne pisave	ideogram	Grafično znamenje za predmet ali pojem, toda ne nujno tudi za posebno besedo zanj. Glej tudi logogram.
113	ime		name	V okviru tega slovarja: toponim.
114	ime, alternativno			Glej alonim.
115	ime, avtohtono	prvotno ime	primary name	Opisno ime v lokalnem jeziku. Primeri: Rab al-Khali (prazna stran, Savdska Arabija); Dasht-e Kavir (velika puščava, Iran); Ukanc (v koncu, Bohinj); Kocenpoh (mačji potok, Baška grapa); Poljane; Stari Vrh; Zgornje Jezersko.
116	ime, domače		indigenious name	Toponim v domačem jeziku ali tvorjen iz sestavin domačega jezika. Primeri: Coolabah (aboridžinsko, Avstralija); E'Makozini (zulujsko, Južna Afrika); Dolenjska; Koprivnik; Slivnica; Zagorje.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
117	ime, enobesedno		simplex name	Enobesedni toponim, običajno samo iz nezemeljske sestavine. Primeri: Kijev; Temuko; Malawi; Karavanke. Al-Qahirah (Kairo) je prav tako enobesedno ime, ker je v originalni arabski pisavi člen al- vezani morfem, tj. sestavna, z vezajem nevezana predpona. Dopolnilni termin: ime, večbesedno.
118	ime, geografsko			Glej ime, zemljepisno.
119	ime, gorsko			Glej oronim.
120	ime izvenzemeljskega objekta		extraterrestrial name	Toponim za poimenovanje izvenzemeljskega objekta. Primeri: Nix Olympia (objekt na Marsu); Mars (planet); Fobos (Marsov satelit); Vega (krater na Luni); Kasiopeja (ozvezdje); Veliki Magelanov oblak (galaksija); Alfa Centauri (zvezda).
121	ime komunikacije			Glej hodonim.
122	ime, krajevno	naselbinsko ime	place name	Ime za naseljen kraj. Primera: Kranj, Jeprca.
123	ime, krajinsko			Glej horonim.
124	ime, lastno		proper name, name, proper noun	Beseda, ki označuje posamezno bitje ali objekt. Primeri: Albert; Peking; Sava; Litostroj; Za narodov blagor.
125	ime, lokalno omejeno		local name	Toponim na zemljepisno omejenem ozemlju jezikovne skupnosti za objekt znotraj tega ozemlja. Lahko se razlikuje od standardiziranega endonima. Primeri: Kokovnica za Kriško goro pri Tržiču; Boršt v osrednji in zahodni Sloveniji; Gaj v vzhodni Sloveniji; imena na -ci v panonskem delu Slovenije: Petišovci, Bodonci, Ivanjkovci.
126	ime, lunarno		lunar name	Toponim za objekt na površini lune. Primera: Gagarin; Morje tišine (Mare Tranquillitatis).
127	ime, manjšinsko		minority name	Toponim v manjšinskem jeziku. Primera: italijanski Portorose za Portorož; madžarski Petesháza za Petišovce.
128	ime, naselbinsko			Glej ime, krajevno.
129	ime, nesodobno			Glej ime, zgodovinsko.
130	imenik, podatkovni			Glej slovar, podatkovni.
131	imenik toponimov		toponymic gazetter	Urejen spisek toponimov z informacijami o legi, tipu objekta in možnimi ostalimi pomembnimi podatki za posamezno enoto.
132	imenik toponimov, večjezični		multilingual gazetter	Imenik, ki za določen topografski objekt prikazuje alonime v različnih jezikih, ki niso nujno tudi standardizirani. Primera: Atene (Athinai); Moskva (Moscow).
133	imenik toponimov v več pisavah		multiscriptual gazetter	Imenik, ki predstavlja toponime v dveh (dvopisavno) ali več različnih pisavah ali sistemih pisave. Primeri: Αθήναι, Atene.
134	imenoslovje			Glej onomastika.
135	imenoslovje, krajevno			Glej toponomastika.
136	imenoslovna komisija			Glej organ, imenoslovni.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
137	imenoslovna standardizacijska komisija			Glej organ, imenoslovni standardizacijski.
138	imenoslovni organ			Glej organ, imenoslovni.
139	imenoslovni standardizacijski organ			Glej organ, imenoslovni standardizacijski.
140	ime, občno		generic term	Samostalnik, ki poimenuje topografski objekt po njegovih lastnostih in ni lastno ime. Lahko je le del toponima; glej element, občnoimenski; glej tudi element, nepravi občnoimenski. Primeri: mountain, sierra, san, yama, dagh, jabal, har, hribovje, vrh; river, wadi, reka, potok, morje.
141	ime, osebno			Glej antroponim.
142	ime, podomačeno			Glej eksonim.
143	ime, pokrajinsko			Glej horonim.
144	ime, prvotno			Glej ime, avtohtono.
145	ime reliefne oblike			Glej oronim.
146	ime, standardizirano	uradno potrjeno ime	standardized name, approved name	Ime, ki ga potrdi imenoslovni organ kot prednostno, najprimernejše ime; v okviru tega slovarja standardizirani toponim.
147	ime, standardizirano alternativno			Glej alonim, standardizirani.
148	ime topografskega objekta			Glej toponim.
149	ime, tradicionalno	ustaljeno ime	traditional name	Eksonim v relativno široki uporabi v določeni jezikovni skupnosti, običajno del njene tradicije in literature. Primeri: Jerusalen (špansko) in Jeruzalem (slovensko) za Yerushalayim (hebrejsko); Peking (angleško in slovensko) za Beijing (kitajsko).
150	ime, uradno		official name	Toponim, ki ga potrdi uradni (npr. nacionalni) imenoslovni organ in se uporablja skladno z njegovimi pravnimi pristojnostmi.
151	ime, uradno potrjeno			Glej ime, standardizirano.
152	ime, ustaljeno			Glej ime, tradicionalno.
153	ime, večbesedno		composite name, compound name	Toponim iz občnoimenske sestavine ali iz posebne sestavine iz več kot ene besede ali prostega morfema. Primeri: Mount Cook; Newport; Kemijoki; Rostov-na-Donu; Stoke-on-Trent; Šmarje pri Jelšah; Črna prst; Portorož. Dopolnilni termin: ime, enobesedno.
154	ime, vodno			Glej hidronim.
155	ime, zemljepisno	geografsko ime	geographical name	Ime za objekt na površju Zemlje; posebna vrsta toponima oziroma topografskega imena.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
156	ime, zgodovinsko	nesodobno ime	historical name	Toponim v enem ali več zgodovinskih dokumentih, ki ni več v rabi. Primeri: Eboracum (za York, Anglija); Mediolanum (za Milano, Italija); New Amsterdam (za New York, ZDA); Edo (za Tokio, Japonska); Emona in Luwigana (za Ljubljano); Titovo Velenje (za Velenje); Rudolfovo (za Novo mesto).
157	indeks krajevnih imen			Glej seznam krajevnih imen.
158	indeks toponimov			Glej seznam toponimov.
159	informatijski sistem, geografski			Glej geografski informatijski sistem.
160	interaktiven	pogovoren	interactive	V računalniškem sistemu proces neposrednega komuniciranja s programom in/ali podatkovno bazo za takojšnje spreminjanje, pridobivanje in/ali prikazovanje informacij, kar je običajno narejeno prek računalniškega zaslona. Dopolnilni termin: paketna obdelava.
161	IPA			Glej abeceda, mednarodna fonetična.
162	izdelava opisa karte		map lettering	Dejavnost vstavljanja (abecednih) napisov na karto.
163	izgovarjava		articulation	Fiziološki gibi, ki v govorni cevi spreminjajo zračni tok v artikulirane glasove.
164	izmenjava podatkov, medjezikovna		translingual data interchange	Izmenjava podatkov (posebno z računalnikom) prek standardiziranih kod in/ali terminologije, ki ni vezana na poseben jezik.
165	izvenzemeljski objekt			Glej objekt, izvenzemeljski.
166	izvorna pisava			Glej pisava, izvorna.
167	izvorni jezik			Glej jezik, izvorni.
168	jezik		language	V tem slovarju besede, njihova izgovarjava in načini njihovih povezav, kot se uporabljajo v širši skupnosti.
169	jezik, ciljni	jezik prejemnik	target language, receiver language	Jezik, s pomočjo katerega lahko privzamemo ali transformiramo toponim iz njegovega izvornega jezika. Primer: pri prevedbi (konverziji) iz arabščine v francoščino je francoščina ciljni jezik.
170	jezik, domači		indigenous language	Jezik, ki je na določenem območju prvobiten.
171	jezik domačinov ali narečje domačinov		vernacular	Jezik ali narečje, ki je na določenem območju domače (prvotno).
172	jezik, glavni	prvi jezik	principal language	V skupnosti, v kateri je v rabi več jezikov, tisti med njimi, ki ga uporablja največ govorcev. Primeri: nemščina v Južni Tirolski; angleščina v Walesu; slovenščina v Prekmurju.
173	jezik, izvorni		source language, donor language	Jezik, iz katerega je ime prešlo v drug, t.i.m. ciljni jezik. Primer: pri prevedbi (konverziji) iz ruščine v kitajščino je ruščina izvorni jezik.
174	jezik, knjižni	pisni jezik, literarni jezik	literary language	Pisna oblika jezika kot standard v literarnih delih; lahko tudi osnova zbornega govora. Primer: arabski jezik nahawi v primerjavi s pogovornimi narečji. Glej tudi diglosija.
175	jezik, literarni			Glej jezik, knjižni.
176	jezik, manjšinski		minority language	Na določenem območju jezik, ki je drugačen od uradnega in ga govori narodna manjšina. Primer: madžarščina in italijanščina v Sloveniji.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
177	jezik, materni		mother tongue	Prvi jezik, ki se uporablja v določeni družini.
178	jezik, narodni		national language	Jezik v splošni rabi v določeni državi ali na delu njenega ozemlja. Lahko ima status uradnega jezika. Primer: retoromansščina v Švici.
179	jezik, neuradni		non-official language	Jezik, ki kljub razmeroma široki uporabi nima uradno potrjenega statusa v določeni politični enoti. Primera: francoščina v Libanonu; angleščina v Izraelu.
180	jezikoslovje	lingvistika	linguistics	Veda, ki proučuje človeški jezik v vseh njegovih razsežnostih in vključuje tudi fonetiko, fonologijo, morfologijo, sintakso in semantiko.
181	jezikovna skupnost			Glej skupnost, jezikovna.
182	(jezikovni) slovar			Glej slovar, (jezikovni).
183	jezikovno območje			Glej območje, jezikovno.
184	jezik, pisni			Glej jezik, knjižni.
185	jezik, pogovorni		colloquial language	Oblika jezika, ki se uporablja v neformalnem govoru in se opazno razlikuje od tistega, ki se uporablja v formalnem govoru in pisavi. Glej tudi narečje in diglosija.
186	jezik prejemnik			Glej jezik, ciljni.
187	jezik, prvi			Glej jezik, glavni.
188	jezik, sporazumevalni		vehicular language	Jezik, ki služi za sporazumevanje med člani različnih jezikovnih skupnosti. Primer: angleščina kot sporazumevalni jezik civilnega letalstva v večjem delu sveta.
189	jezik, standardni		standard language	Oblika jezika kakega jezika, ki jo kot pravilno določi uradni ali širše priznani organ, če tega ni, pa oblika, ki jo kot pravilno sprejme jezikovna skupnost. Primera: 'Received Pronunciation' (RP) v angleščini; Hochdeutsch v nemščini.
190	jezik, uradni		official language	Jezik, ki ima uradni status v določeni legalno obstoječi politični enoti, kot je država ali njen del, in se uporablja kot jezik (državne) uprave in vlade. Primeri: afrikansščina in angleščina v Južni Afriki; italijanščina in nemščina v Južni Tirolski; španščina v Čilu; slovenščina v Sloveniji.
191	kardinalne črke			Glej črke, kardinalne.
192	karta, tematska		thematic map	Vsaka geografska karta, namenjena posebni tematiki, ne pa samo prikazovanju konfiguracije objektov na površju Zemlje. Primeri: avtokarta, meteorološka karta, geološka karta. Dopolnilni termin: karta, topografska.
193	karta, topografska		topographic map	Karta, na kateri je predmet predstavitve površje Zemlje in njeni topografski objekti - naravni in umetno narejeni. Dopolnilni termin: karta, tematska.
194	karta, večjezična		multilingual map	Karta, ki za določene topografske objekte prikazuje alonime v različnih jezikih, četudi niso nujno standardizirani. Primer: Johannesburg (E'goli).
195	karta v več pisavah		multiscriptual map	Karta, ki prikazuje toponime v dveh (dvopisavno) ali več različnih tipih ali sistemih pisave. Primeri: Αθήναι, Atene.
196	kategorija, topografska			Glej objektna skupina.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
197	kazalo toponimov		index gazetter	Urejen spisek toponimov z dodatnimi podatki ali brez njih, služi pa kot vodnik k viru, v katerem se nahaja. Glej tudi imenik toponimov. Primer: kazalo toponimov, dodano k atlasu.
198	ključ, latinizacijski		romanization key	Tabela, ki navaja znamenja nelatinične pisave skupaj z ustreznimi črkami latinske abecede, vključno z zahtevanimi diakritičnimi znamenji. Primera: latinski šč za ruski cirilični III; latinski ps za grški Ψ.
199	ključ, prečrkovalni			Glej ključ, transliteracijski.
200	ključ, transliteracijski	prečrkovalni ključ	transliteration key	Tabela, ki navaja grafična znamenja izbrane izvorne pisave skupaj z ustreznimi znamenji izbrane ciljne pisave, imenovana tudi prevedbena tabela.
201	knjižni jezik			Glej jezik, knjižni.
202	kodirana predstavitev		coded representation	Predstavitev objekta ali objektne skupine z alfanumerično ali grafično kodo; rezultat uporabe kode za kateregakoli člana kodirane množice. Primer: 0226 - glavna cesta.
203	komisija, imenoslovna			Glej organ, imenoslovni.
204	komisija, imenoslovna standardizacijska			Glej organ, imenoslovni standardizacijski.
205	konverzija			Glej prevedba.
206	konzonant			Glej soglasnik.
207	koordinate, geografske	zemljepisne koordinate	geographical coordinates	Vrednost točke v mreži geografskih koordinat. Primer: $\varphi=45^{\circ}05'27''$ $\lambda=16^{\circ}38'54''$.
208	koordinate, pravokotne	topografske koordinate	rectangular coordinates, topographic coordinates	Vrednost točke v mreži pravokotnih koordinat. Primer: Gauss-Krügerjeve koordinate: $y=5.462.356m$ $x=5.096.142m$.
209	koordinate, topografske			Glej koordinate, pravokotne.
210	koordinate, zemljepisne			Glej koordinate, geografske.
211	koordinatna mreža, geografska			Glej mreža, geografska koordinatna.
212	koordinatna mreža, pravokotna			Glej mreža, pravokotna koordinatna.
213	koordinatna mreža, topografska			Glej mreža, topografska koordinatna.
214	koordinatna mreža, zemljepisna			Glej mreža, zemljepisna koordinatna.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
215	koren, besedni	besedna osnova	root, radical, radix	Osnovni del besede kot nosilec njenega pomena. Primeri: skupek treh soglasnikov v semitskih besedah, npr. n z l za nazala (arabsko 'sestopiti') ali y r d za yarad ('sestopiti' v hebrejščini) in vse njune izpeljanke; v slovenščini: hiš- je koren v besedah hiša, hiška, hišen, hišnik, ohišnica, lahko se tudi glasovno premenjuje: rok- v roka, toda roč- v ročica.
216	krajevno ime			Glej ime, krajevno.
217	krajevno imenoslovje			Glej toponomastika.
218	krajinsko ime			Glej horonim.
219	kratica			Glej akronim.
220	kreolski jezik		creole	Ustaljena oblika jezika, izvirajoča iz pidžina, ki je postala edini ali glavni jezik določene jezikovne skupnosti. Primer: haitska kreolščina (izvirajoča iz francoščine).
221	lastno ime			Glej ime, lastno.
222	latinizacija		romanization	Prevedba (konverzija) iz nelatinične pisave v latinično. Trenutno obstaja pri UNGEGN potrjen latinizacijski sistem za naslednje pisave nelatinične pisave: amharsko; bolgarsko; makedonsko; rusko in srbsko cirilično; kitajsko; devanagarijsko; farsijsko; grško; hebrejsko; kmersko; tajsko. Primeri: Αθηναί → Athinai; Москва → Moskva.
223	latinizacijski ključ			Glej ključ, latinizacijski.
224	leksikon	slovar	lexicon	Leksikon ali slovar določenega jezika ali interesnega področja. Primera: Slovar slovenskega knjižnega jezika; strojniški leksikon.
225	ligatura	vezje, vezka	ligature	Grafično stilizirana kombinacija dveh črk oziroma črta ali poteza, ki označuje, da se dve zaporedni črki izgovarjata kot en sam glas. Primera: Š; <u>kh</u> .
226	lingvistika			Glej jezikoslovje.
227	literarni jezik			Glej jezik, knjižni.
228	ločevalno pisno znamenje			Glej znamenje, ločevalno pisno.
229	ločevalno znamenje			Glej diakritično znamenje.
230	ločevalno znamenje, samoglasniško			Glej znamenje, samoglasniško ločevalno.
231	logografska pisava			Glej pisava, ideografska.
232	logogram		logogram, ideogram	Grafični simbol ali kombinacija simbolov, ki predstavljajo celotno besedo, brez posebne predstavitve njenih sestavnih delov. Primeri: v japonščini kanji logogram za yama ali san (gora); kitajski logogram za zhong (srednji).
233	lokalno omejeno ime			Glej ime, lokalno omejeno.
234	lunarno ime			Glej ime, lunarno.
235	manjšinski jezik			Glej jezik, manjšinski.
236	manjšinsko ime			Glej ime, manjšinsko.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
237	materni jezik			Glej jezik, materni.
238	matrični tiskalnik		dot matrix printer	Tiskalna naprava, povezana z računalnikom, ki tiska tekst in pogosto tudi grafiko kot zaporedje drobnih pik in ne kot linije ali površine. Glej tudi rastrski način.
239	medjezikovna izmenjava podatkov			Glej izmenjava podatkov, medjezikovna.
240	mednarodna fonetična abeceda			Glej abeceda, mednarodna fonetična.
241	mednarodna standardizacija zemljepisnih imen			Glej standardizacija zemljepisnih imen, mednarodna.
242	meni, računalniški		computer menu	Spisek možnih izborov, ki je na voljo operaterju, običajno prikazan v grafični obliki na računalniškem zaslonu.
243	morfem		morpheme	Najmanjša samostojna enota v slovnici; najmanjša funkcionalna enota pri tvorbi besed. Primer: angleški 'names' je sestavljen iz morfema 'name' in nanj navezanega množinskega morfema 's'; v slovenščini so predpona ob-, koren -šol-, obrazilo -sk- in končnica -i morfemi besede obšolski.
244	morfemska različica			Glej alomorf.
245	morfologija	oblikoslovje	morphology	Veja slovnice, ki se ukvarja s proučevanjem oblik in funkcij besednih vrst.
246	morfološki	oblikosloven	morphological	Nanašajoč se na morfologijo.
247	mreža, geografska koordinatna	zemljepisna koordinatna mreža	geographical coordinates, graticule	(Sferoidna) mreža linij enake zemljepisne širine (paralel), oštevilčenih od 0° do 90° severno in južno od ekvatorja, in linij enake zemljepisne dolžine (meridianov), oštevilčenih od 0° do 180° vzhodno in zahodno od Greenwicha, ki se uporablja za določitev lege na Zemljinem površju (razen nadmorske višine) s pomočjo kotnih merskih enot (ločne stopinje, minute in sekunde). Oznaki koordinat: φ, λ .
248	mreža, pravokotna koordinatna	topografska koordinatna mreža	rectangular coordinates, topographic grid	Ravninska koordinatna mreža iz dveh med seboj pravokotnih šopov ravnih črt z enakimi dolžinskimi enotami po obeh oseh, natisnjena na (običajno topografsko) karto. Oznake koordinat: y,x ali x,y. Glej tudi mreža, pravokotna UTM.
249	mreža, pravokotna UTM		UTM grid	Mreža Univerzalne transverzalne Merkatorjeve projekcije, ravninska pravokotna koordinatna mreža, natisnjena na kartah zaradi lažjega določanja lege. Pokriva celotno Zemljo v 60 meridianskih conah, vsaka s širino 6 dolžinskih stopinj, pri čemer je vsaka cona oštevilčena od 1 do 60 od mednarodne datumске meje na vzhod.
250	mreža, topografska koordinatna			Glej mreža, pravokotna koordinatna.
251	mreža, zemljepisna koordinatna			Glej mreža, geografska koordinatna.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
252	nacionalna standardizacija zemljepisnih imen			Glej standardizacija zemljepisnih imen, nacionalna.
253	način, rastrski		raster mode	Shranjevanje in prikazovanje podatkov v računalniku na osnovi goste mreže pikslov, razporejenih v stolpce in vrste. Primer: Satelitski posnetki so običajno shranjeni v rastrskem načinu. Dopolnilni termin: vektorski način.
254	način, vektorski		vector mode	Shranjevanje in prikazovanje grafičnih informacij (točk, linij, poligonov) v računalniku s pomočjo točk, ki so določene z njihovimi (običajno pravokotnimi) koordinatami. Dopolnilni termin: rastrski način.
255	napis (na karti)			Glej oznaka, opisna.
256	naravni objekt			Glej objekt, naravni.
257	narečje	dialekt	dialect	Pokrajinska ali socialna različica jezika s posebnimi besedami, slovnično zgradbo in izgovarjavo. Razliko med narečjem in jezikom je včasih težko določiti. Primeri: prekmursko narečje; podjunsko narečje; horjulsko narečje. Glej tudi diglosija in jezik domačinov ali narečje domačinov.
258	narečje domačinov			Glej jezik domačinov ali narečje domačinov.
259	narodni jezik			Glej jezik, narodni.
260	naselbinsko ime			Glej ime, krajevno.
261	naslov			Glej adresa.
262	navodila, toponimska		toponymic guidelines	Zbirka pravil, ki ureja standardizacijo toponimov določene države ter njihovo predstavitev na kartah in v imenikih.
263	nepopolna črkovna pisava			Glej pisava, soglasniška.
264	nepravi občnoimenski element			Glej element, nepravi občnoimenski.
265	nesodobno ime			Glej ime, zgodovinsko.
266	neuradni jezik			Glej jezik, neuradni.
267	nevokaliziran		non-vocalized, unvocalized, non-voweled, unvowelled	Pisana beseda ali tekst, ki ne vključuje vokalizacije.
268	nezemljepisni element			Glej element, nezemljepisni.
269	občno ime			Glej ime, občno.
270	občnoimenski element			Glej element, občnoimenski.
271	obdelava, paketna			Glej paketna obdelava.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
272	objekt, fizični		physical feature	Vsak topografski objekt, ki ga lahko vizualno opazujemo. Primeri: gora; reka; cesta; zgradba; ne pa npr. neoznačena politična meja.
273	objekt, geografski	geografska entiteta, zemljepisni objekt, zemljepisna entiteta	geographical feature, geographical entity	Topografski objekt na površju Zemlje. Primeri: gora; gozd; vhod v brezno; reka; kanal; cesta; naseljen kraj.
274	objekt, hidrografski	vodni objekt	hydrographic feature	Topografski objekt iz vode ali katerega glavni del je voda, pri čemer so suhi deli ozemlja izvzeti. Primeri: jezero; podzemni rezervoar; ne pa tudi otok.
275	objekt, izvenzemeljski		extraterrestrial feature	Topografski objekt na kateremkoli planetu, razen na Zemlji, ali na naravnem satelitu. Primera: krater na Luni; planota na Marsu.
276	objekt, naravni		natural feature	Topografski objekt, ki ga ni naredil ali bistveno spremenil človek. Primera: reka (toda ne kanal); gozd (toda ne plantažni gozdni nasad). Dopolnilni termin: objekt, umetno narejen.
277	objektna skupina	objektni razred, topografska kategorija	feature class, topographic category	Združevanje topografskih objektov s podobnimi lastnostmi zaradi lažje opredelitve, iskanja in poizvedovanja. Primeri: reka, potok, studenec, vadi (presušena struga v saharskem pasu) itd. se vsi opredelijo kot 'vodni tok'.
278	objektni razred			Glej objektna skupina.
279	objekt, podmorski		undersea feature	Del tistega območja na Zemlji, ki leži pod površino morja in ima razpoznavno identiteto. Primeri: tektonski jarek, čer, plitvina.
280	objekt, topografski	topografska entiteta	topographic feature, topographic entity	Del površja Zemlje ali drugega planeta ali naravnega satelita, ki ima razpoznavno identiteto. Primeri: gora; gozd; vhod v brezno; reka; kanal; cesta; naseljeni kraj; krater na Luni; planota na Marsu.
281	objekt, umetno narejen		man-made feature, cultural feature	Geografski objekt, ki ga je naredil ali bistveno spremenil človek. Primeri: kanal; cesta; naseljeni kraj. Dopolnilni termin: objekt, naravni.
282	objekt, vodni			Glej objekt, hidrografski.
283	objekt, zemljepisni			Glej objekt, geografski.
284	oblika, grafična		graphic form	Napisano ali natisnjeno znamenje (znamenja), vključno z diakritičnimi znamenji, ki predstavljajo jezikoslovno enoto, kot je npr. ime. Različno od govorne in digitalne oblike.
285	oblika ideograma, osnovna			Glej osnovna oblika ideograma.
286	oblika pisave		font	Tipologija znakov določenega tipa, stila in velikosti. Primera: Times Roman - 12 pik; Avant Garde italic - 10 cpi (znakov na palec).
287	oblikosloven			Glej morfološki.
288	oblikoslovje			Glej morfologija.
289	območje, jezikovno		linguistic region, linguistic area	Območje, na katerem ima določen jezik status uradnega ali glavnega jezika. Primer: flamsko in valonsko območje v Belgiji.
290	odonim			Glej hodonim.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
291	omejeno ime, lokalno			Glej ime, lokalno omejeno.
292	onomastika	imenoslovje	onomastics	Veda, ki proučuje lastna imena.
293	opis karte		map script, map lettering	Toponimi ter drugi besedni in številski napisi, kot so opisni tekst, kote in oštevilčenje plastnic na karti v abecednem sistemu pisave. V širšem pomenu takšen opis elementov karte ne glede na sistem pisave.
294	opisna oznaka			Glej oznaka, opisna.
295	oprema, programska			Glej programska oprema.
296	oprema, strojna			Glej strojna oprema.
297	oprema, strojno-programaska			Glej strojno-programaska oprema.
298	organ, imenoslovni	imenoslovna komisija	names authority	Telo, kot je oseba, uprava ali komisija z močjo odločanja o toponimskih zadevah v okviru legalno ustanovljenega telesa, npr. države. V Sloveniji: Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen, ki jo je ustanovila vlada Republike Slovenije.
299	organ, imenoslovni standardizacijski	imenoslovna standardizacijska komisija	names authority	Organ, ki je zadolžen za uradno objavlanje standardiziranih toponimov. V Sloveniji isti kot imenoslovni organ: Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen, ki jo je ustanovila vlada Republike Slovenije.
300	oronim	gorsko ime, ime reliefne oblike	oronym	Ime za topografsko gubo ali skupino gub terena, kot je gora, hrib, planota ali gorovje. Primeri: Matterhorn; Gauri Sankar; Fuji San; Sierra Madre; Julijske Alpe; Škrlatica; Pokljuka; Šmarna gora; Serdiški breg.
301	ortografija			Glej pravopis.
302	osebno ime			Glej antroponim.
303	osnova, besedna			Glej koren, besedni.
304	osnovna črka			Glej črka, osnovna.
305	osnovna oblika ideograma		radical, radix	Osnovna oblika logografskega znamenja (logograma, ideograma). Primer: eno izmed 214 kitajskih osnovnih znamenj, ki predstavlja pomensko kategorijo, kot npr. znamenje za 'drevo', na osnovi katerega so sestavljeni ideogrami za različne vrste dreves.
306	osnovne črke			Glej črke, kardinalne.
307	oznaka, opisna	napis (na karti)	descriptive term, designation	Na karti natisnjena beseda (običajno občnoimenski samostalnik ali pridevnik), ki označuje topografski objekt z njegovo objektno skupino ali ostalimi lastnostmi, toda ni toponim. Primeri: letališče; kanal; vodni stolp; trajen, občasen (za vodne tokove).
308	paketna obdelava		batch processing	Metoda, pri kateri so delovni koraki kodirani in zbrani v skupine (pakete) ter zaporedno procesirani v računalniku, običajno s časovnim zamikom. Dopolnilni termin: interaktivno procesiranje.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
309	pidžin		pidgin	Razmeroma stabilna oblika jezika, razvita kot dodaten ali pomožen jezik, katerega besedni zaklad in področje uporabe sta zelo omejena, njegova slovnica in fonološka zgradba ter stil pa so preprostejši kot v jeziku (jezikih), iz katerega (katerih) se je pidžin razvil. Če postane materni jezik jezikovne skupnosti, je kreoliziran. Primeri: lingva franka (iz italijanščine); melanezijski pidžin (iz angleščine); sranantonga (iz nizozemščine). Glej tudi kreolski jezik.
310	pika, samoglasniška			Glej samoglasniška pika.
311	piksel	slikovni element	pixel	Akronim za slikovni element (PIcture ELEment); enota shranjevanja in prikazovanja v rastrskem načinu.
312	piktogram	slikovno znamenje	pictogram	Grafično znamenje, ki predstavlja predmet prek vizualne podobnosti z namenom, da upodobi njegov pomen ali zvok njegovega imena. Glej tudi fonogram.
313	pisava		script	Množica grafičnih znamenj, ki se uporabljajo pri pisanju ali tiskanju v določenem jeziku in se ne razlikujejo od drugih podobnih množic samo po tipologiji ali obliki pisave. Skupine različnih pisav sestavljajo sisteme pisav. Primeri: latinica, grška, cirilična, arabska, tajska in hebrejska pisava pripadajo abecednemu sistemu pisave; amharska, kana in pisava inuktitut pripadajo zlogovnemu sistemu pisave; pisavi han in kanji pripadata ideografskemu sistemu pisave.
314	pisava, abecedna		alphabetic script	Pisava, ki pripada abecednemu sistemu pisave; v njej posamezna črka oziroma di- ali trigraf načeloma označuje en sam fonem ali dvoglasnik. Primeri: latinica, grška, cirilična, arabska, tajska in hebrejska pisava so abecedne, toda zadnje tri so soglasniške (nepopolne črkovne pisave).
315	pisava, ciljna	pisava jezika prejemnika	target script, receiver script	Pisava, v katero lahko prepišemo toponim iz njegove izvorne pisave. Glej tudi transliteracija. Primer: latinica pri latinizaciji grščine.
316	pisava, ideografska	pojmovna pisava, logografska pisava	logographic script, ideographic script	Pisava, sestavljena iz ideogramov (logogramov), pripada pa ideografskemu (logografskemu) sistemu pisave. Primera: kitajska pisava, japonska pisava kanji.
317	pisava, izvorna		source script, original script, donor script	Pisava, s katero je zapisan toponim, iz nje pa je lahko prepisan za rabo v drugi, tj. ciljni pisavi.
318	pisava jezika prejemnika			Glej pisava, ciljna.
319	pisava, logografska			Glej pisava, ideografska.
320	pisava, nepopolna črkovna			Glej pisava, soglasniška.
321	pisava, pojmovna			Glej pisava, ideografska.
322	pisava, silabična			Glej pisava, zlogovna.
323	pisava, soglasniška	nepopolna črkovna pisava	defective alphabetic script, consonant script	Abecedna pisava, v kateri črke izključno ali pretežno predstavljajo soglasniške glasove, samoglasniki pa so predstavljeni izključno ali pretežno z nečrkovnimi ločevalnimi pisnimi znamenji v obliki pik ali črtic nad soglasniškimi črkami, pod njimi ali znotraj njih. Primeri: arabska, hebrejska in tajska pisava. Glej tudi črka, samoglasniška, in samoglasniška pika.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
324	pisava, zlogovna	silabična pisava	syllabic script	Pisava, ki pripada zlogovnemu sistemu pisave, v kateri vsako ali večina znamenj predstavlja posamezen zlog. Primeri: etiopska amharska pisava; japonski pisavi katakana in hiragana; eskimska pisava inuktitut.
325	pisni jezik			Glej jezik, knjižni.
326	pisno znamenje			Glej grafem.
327	pisno znamenje, ločevalno			Glej znamenje, ločevalno pisno.
328	podatki		data	Predstavitev dejstev ali pojmov v formalizirani obliki, primerni za komunikacijo, interpretacijo ali obdelavo s strani človeka ali stroja. Dopolnilni termin pri računalniški uporabi: program.
329	podatkovna baza, (digitalna)		digital data base, digital database	Splošna, včasih izčrpana zbirka računalniških datotek in zapisov, ki se nanaša na določeno temo. Primer: zbirka računalniških zapisov vseh hidrografskih objektov v državi.
330	podatkovna baza, (digitalna) toponimska		digital toponymic data base	Digitalna podatkovna baza, ki vsebuje (vse) toponime določenega območja, s pridruženimi podatki ali brez njih, v računalniško čitljivi obliki.
331	podatkovna enota			Glej enota, podatkovna.
332	podatkovni element			Glej element, podatkovni.
333	podatkovni imenik			Glej slovar, podatkovni.
334	podatkovni slovar			Glej slovar, podatkovni.
335	podatkovno polje			Glej polje, podatkovno.
336	podmorski objekt			Glej objekt, podmorski.
337	podomačeno ime			Glej eksonim.
338	podomačevanje imen			Glej eksonimizacija.
339	poenostavljeno znamenje			Glej znamenje, poenostavljeno.
340	pogovoren			Glej interaktiven.
341	pogovorni jezik			Glej jezik, pogovorni.
342	pojmovna pisava			Glej pisava, ideografska.
343	pokrajinsko ime			Glej horonim.
344	polje, podatkovno		data field	Prostor za določen podatkovni element v računalniškem zapisu. Primer: polje za koordinate v računalniškem zapisu krajevnega imena.
345	pomenoslovje			Glej semantika.
346	posebne črke			Glej črke, posebne.
347	potrjeno ime, uradno			Glej ime, standardizirano.
348	povratna transkripcija			Glej transkripcija, povratna.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
349	povratna transliteracija			Glej transliteracija, povratna.
350	povratno prečrkovanje			Glej transliteracija, povratna.
351	povratnost	reverzibilnost	reversibility	Značilnost transliteracije, ki dovoljuje, da lahko zapisano besedilo prevedemo iz ene pisave ali sistema pisave v drugega in ga zatem povratno prepisemo nazaj v izvorno pisavo, pri čemer je rezultat identičen z originalom.
352	pravila zaporedja		(alphabetic) sequence rules	Pravila o razvrstitvi besed (npr. toponimov v imeniku) po zaporedju njihovih črk, silabogramov ali ideogramov. Težave se lahko pojavijo posebno pri črkah, ki so izpuščene pri običajnem načinu navajanja abecede ter pri črkah z ločevalnimi pisnimi ali diakritičnimi znamenji, kot so ä, ö, ü, ß v nemščini, ll ali ñ v španščini, č, š, ž v slovenščini, pa tudi pri razvrščanju besed, ki vključujejo vezaje.
353	pravokotna koordinatna mreža			Glej mreža, pravokotna koordinatna.
354	pravokotna UTM mreža			Glej mreža, pravokotna UTM.
355	pravokotne kordinate			Glej kordinate, pravokotne.
356	pravopis	ortografija	orthography	Pravilno pisanje besed, skladno s predpisanimi pravili dane jezikovne tradicije.
357	prečrkovalna abeceda			Glej abeceda, transliteracijska.
358	prečrkovalni ključ			Glej ključ, transliteracijski.
359	prečrkovanje			Glej transliteracija (a).
360	prečrkovanje, povratno			Glej transliteracija, povratna.
361	predstavitev, kodirana			Glej kodirana predstavitev.
362	pregled toponimov		toponymic survey, names survey	Dejavnosti v zvezi z zbiranjem, zapisovanjem in obdelavo toponimov na določenem ozemlju.
363	prenosljivost podatkov		data portability	Možnost poganjanja istega programa in/ali uporabe istih podatkov na različnih računalniških sistemih.
364	pretvorba imen			Glej transformacija imen.
365	prevajanje		translation	Proces izražanja pomenov izvirnega jezika z besedami ciljnega jezika oziroma ubeseditve besedila enega jezika v drug jezik.
366	prevedba	konverzija	conversion	V toponomastiki: proces prenosa fonoloških in/ali morfoloških prvin enega jezika v drugega ali ene pisave v drugo. Prevedba se izvede s transkripcijo ali transliteracijo.
367	prevedbena abeceda			Glej abeceda, prevedbena.
368	prevedbena tabela		conversion table	Splošni termin za ključ, transkripcijski, in ključ, transliteracijski. Glej tudi ključ, latinizacijski.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
369	prevod		translation	Rezultat procesa prevajanja. V toponimiki se včasih prevede samo občnoimenski element imena. Primeri: Mer noire (francosko za rusko Černoje More oziroma slovensko Črno morje); Casablanca (špansko za arabsko Dar al-Baydah); Lake Como (angleško za italijansko Lago di Como); Mount Fuji (angleško za japonsko Fuji San ali Fuji Yama); Morje kač (slovensko za latinsko lunarno ime Mare Anguis); Montenegro (angleško za srbsko Crna gora oziroma slovensko Črna gora); Wurzen Pass (nemško za Korensko sedlo); Cerknitzer See (nemško za Cerkniško jezero).
370	prikaz, topografski		topography	Opis in grafična predstavitev topografije.
371	privzeta vrednost		default value	V računalniškem procesiranju izbor, ki ga računalnik privzame avtomatsko, brez izrecnih navodil človeškega operaterja.
372	program, računalniški		computer program	Zaporedje navodil, ki usmerjajo računalnik pri izvajanju operacij. Dopolnilni termin: podatki; ti se lahko uporabljajo prek programa.
373	programska oprema	softver	software	Programi, postopki in podatki, povezani z delovanjem računalniškega sistema. Dopolnilni termin: strojna oprema.
374	prvi jezik			Glej jezik, glavni.
375	prvotno ime			Glej ime, avtohtono.
376	(računalniška) datoteka			Glej datoteka, (računalniška).
377	računalniški format			Glej format datoteke.
378	računalniški meni			Glej meni, računalniški.
379	računalniški program			Glej program, računalniški.
380	računalniški zapis			Glej zapis, računalniški.
381	rastrski način			Glej način, rastrski.
382	različica, črkovna			Glej alograf.
383	različica fonema			Glej alofon.
384	različica imena			Glej alonim.
385	različica imena, standardizirana			Glej alonim, standardizirani.
386	različica, morfemska			Glej alomorf.
387	razred, objektni			Glej objektna skupina.
388	razvrščanje po abecedi			Glej alfabeteranje.
389	retranskripcija			Glej transkripcija, povratna.
390	retransliteracija			Glej transliteracija, povratna.
391	reverzibilnost			Glej povratnost.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
392	samoglasnik	vokal	vowel	Glas največje odprtostne stopnje, pri katerega izgovarjavi zračni tok v govorni cevi ni oviran. Samoglasnik je najpomembnejši del zloga. Primeri: /a/, /e/, /i/, /o/, /u/. Dopolnilni termin: soglasnik.
393	samoglasniška črka			Glej črka, samoglasniška.
394	samoglasniška pika		vowel point	Samoglasniško ločevalno znamenje v soglasniški pisavi.
395	samoglasniško ločevalno znamenje			Glej znamenje, samoglasniško ločevalno.
396	samoglasniško (neabecedno) znamenje			Glej znamenje, samoglasniško (neabecedno).
397	segment	člen, del	segment	V fonetiki in jezikoslovju sploh vsaka ločena enota, ki jo je mogoče identificirati v toku govora. Primeri: fonemi; soglasniki; samoglasniki.
398	semantika	pomenoslovje	semantics	Veja jezikoslovja, ki se ukvarja s pomenom.
399	seznam, abecedni		alphabetic sequence	Skupina tekstovnih enot, razvrščenih po abecednem vrstnem redu.
400	seznam imen			Glej seznam toponimov.
401	seznam krajevnih imen	indeks krajevnih imen, seznam naselbinskih imen	place name index	Seznam, ki vsebuje le imena naseljenih krajev. Glej tudi ime, krajevno.
402	seznam naselbinskih imen			Glej seznam krajevnih imen.
403	seznam silabogramov			Glej silabarij.
404	seznam toponimov	indeks toponimov, seznam imen	toponymic index, names index	Urejen spisek toponimov, ki vsebuje le podatke o legi, in malo ali nič dodatnih informacij.
405	silabarij	seznam silabogramov	syllabary	Urejena zbirka silabogramov za vse zloge jezika, ki uporablja zlogovno pisavo. Primeri: eskimski silabogrami pisave inuktitut ᐱ, ᐲ, ᐳ, ᐴ, ᐵ za pi, pu, pa, ti, tu, ta, itd.
406	silabična pisava			Glej pisava, zlogovna.
407	silabogram	znamenje za zlog	syllabogram, syllabic	Grafično znamenje za zlog v zlogovni pisavi.
408	sintaksa	skladnja	syntax	Del jezikoslovja, ki se ukvarja z medsebojnimi odnosi in pravilno razvrstitvijo besed v stavku.
409	sistem, geografski informacijski			Glej geografski informacijski sistem.
410	sistem pisave		writing system	Metoda predstavitve elementov fonologije in morfologije jezika z množico grafičnih znamenj, ki sestavljajo abecedo, silabarij ali slovar logogramov (ideogramov) ustreznega abecednega, zlogovnega ali logografskega (ideografskega) sistema pisave. Sistem pisave je sestavljen iz različnih pisav.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
411	sistem za upravljanje podatkovnih baz	DBMS	data base management system, DBMS	Zbirka programske opreme za uporabo digitalne podatkovne baze, oblikovana tako, da omogoča neodvisnim uporabnikom pristop do te baze. Primera: Oracle; dBase.
412	skladnja			Glej sintaksa.
413	skupina, objektna			Glej objektna skupina.
414	skupnost, govorna		speech community	Skupina ljudi, ki z relativno lahkoto medsebojno ustno komunicirajo v skupnem jeziku ali narečju.
415	skupnost, jezikovna		linguistic community	Skupina ljudi, ki z relativno lahkoto medsebojno komunicirajo v skupnem jeziku ali narečju.
416	slikovni element			Glej piksel.
417	slikovno znamenje			Glej piktogram.
418	slovar			Glej leksikon.
419	slovar, (jezikovni)		vocabulary	Spisek ali celota vseh besed določenega jezika. Primer: Slovar slovenskega knjižnega jezika.
420	slovar logogramov		logographic lexicon	Urejen spisek znamenj ideografske (logografske) pisave; podobno kot abeceda v abecedni pisavi in silabarij v zlogovni (silabični) pisavi.
421	slovar, podatkovni	podatkovni imenik	data dictionary, data directory	Katalog definicij vsebine podatkovne baze, vključno z referenčnimi oznakami podatkovnih elementov, formati, internimi referenčnimi kodami in tekstovnimi opisi kakor tudi z njihovimi medsebojnimi odnosi. Primer: podatkovni slovar topografske baze velike natančnosti.
422	slovar, terminološki		glossary	Spisek strokovnega izrazja določene stroke z razlagami ali brez njih. Primer: terminološki slovar, uporabljen pri standardizaciji zemljepisnih imen.
423	slovar zemljepisnih izrazov		geographical dictionary	Spisek zemljepisnih terminov in/ali imen, običajno razvrščenih v abecednem zaporedju, skupaj z definicijami, pojasnjevalnimi informacijami ali opisnimi podatki za vsako enoto.
424	slovnica			Glej gramatika.
425	softver			Glej programska oprema.
426	soglasnik	konzonant	consonant	Glas, ki se tvori z zožitvijo ali zaporo govorne cevi na enem ali več mestih. Primeri: glasovi /b/, /c/, /d/, /f/. Dopolnilni termin: samoglasnik.
427	soglasniška črka			Glej črka, soglasniška.
428	soglasniška pisava			Glej pisava, soglasniška.
429	spolnik			Glej člen (a).
430	sporazumevalni jezik			Glej jezik, sporazumevalni.
431	spremenjeno znamenje			Glej znamenje, spremenjeno.
432	standardizacija		standardization, normalization	Določitev posebne skupine pravil, standardov ali norm, kar stori ustrezní organ, npr. zaradi enotne predstavitve toponimov.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
433	standardizacija zemljepisnih imen		geographical names standardization	Uradna določitev enega ali več imen, ki jo opravi imenoslovni standardizacijski organ, skupno z natančno pisno obliko zaradi uporabe za določen geografski objekt kakor tudi zaradi pogojev uporabe teh imen. V širšem smislu gre za standardizacijo toponimov.
434	standardizacija zemljepisnih imen, mednarodna		international geographical names standardization	Dejavnost za doseg maksimalnega praktičnega poenotenja pri uporabi - ustni ali pisni - vseh zemljepisnih imen na Zemlji (in v širšem smislu toponimov na izvenzemeljskih telesih) s pomočjo (1) nacionalne standardizacije in/ali (2) mednarodnega dogovarjanja, vključno z uskladitvijo med različnimi jeziki in pisavami.
435	standardizacija zemljepisnih imen, nacionalna	standardizacija zemljepisnih imen znotraj države	national geographical names standardization	Standardizacija zemljepisnih imen znotraj ozemlja nacionalnega telesa, kot je država.
436	standardizacija zemljepisnih imen znotraj države			Glej standardizacija zemljepisnih imen, nacionalna.
437	standardizirani alonim			Glej alonim, standardizirani.
438	standardizirana različica imena			Glej alonim, standardizirani.
439	standardizirani endonim			Glej endonim, standardizirani.
440	standardizirani toponim			Glej toponim, standardizirani.
441	standardiziranje		standardization, normalization	Predstavitev enote, kot je toponim, v skladu s standardi.
442	standardizirano alternativno ime			Glej alonim, standardizirani.
443	standardizirano ime			Glej ime, standardizirano.
444	standardni jezik			Glej jezik, standardni.
445	strojna oprema	hardver	hardware	Računalnik (centralna procesna enota, CPU) kot tudi vse periferne vhodne in izhodne naprave, kot so zasloni, diski, tračne enote, tiskalniki, risalniki, digitalniki, skanerji itd.
446	strojno-programaska oprema		firmware	Računalniški programi in postopki, sprogramirani na kartici ali plošči, ki je vstavljena ali pritrjena v računalnik. Strojno-programaska opreme ni mogoče spreminjati z ukazi programske opreme.
447	štiričrkje			Glej tetragraf.
448	šum, grafični		graphic noise	Kar ovira, zadržuje ali zamegljuje jasen prenos ali sprejem grafičnega sporočila. Primeri: 'sneženje' na televizijskem zaslonu; nered na karti s pregostimi grafičnimi informacijami; nerazločen in nejasen opis karte.
449	tabela, prevedbena			Glej prevedbena tabela.
450	tematska karta			Glej karta, tematska.

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
451	terminološki slovar			Glej slovar, terminološki.
452	tetragraf	štiričrkje	tetragraph	Štiri znamenja (posebno črke), uporabljena skupaj v določenem vrstnem redu zaradi predstavitve enega samega fonološkega elementa v kakem jeziku. Primer: nemški tsch za fonem /tʃ/ kot v Deutschland.
453	tipologija znakov		typeface	Stil in oblika skupine vseh natisljivih črk abecede, ne glede na velikost. Primer: Times Roman; Avant Garde bold italic.
454	tiskalnik, matrični			Glej matrični tiskalnik.
455	topografija		topography	Površinska izoblikovanost Zemlje, planeta, naravnega satelita ali njihovega dela, vključno s planimetričnim in višinskim videzom, tj. situacija v ravnini karte skupaj z reliefom.
456	topografska entiteta			Glej objekt, topografski.
457	topografska karta			Glej karta, topografska.
458	topografska kategorija			Glej objektna skupina.
459	topografska koordinatna mreža			Glej mreža, topografska koordinatna.
460	topografske koordinate			Glej koordinate, pravokotne.
461	topografski objekt			Glej objekt, topografski.
462	topografski prikaz			Glej prikaz, topografski.
463	toponim	ime topografskega objekta	toponym, feature name, topographic name	Lastno ime za topografski objekt. Splošni termin za zemljepisna imena in imena izvenzemeljskih objektov.
464	toponim, standardizirani		standardized toponym	Toponim, ki ga je potrdil imenoslovni standardizacijski organ kot najustreznejšega za določen topografski objekt. Pri alonimih je lahko več ustreznih toponimov.
465	toponimija		toponymy	(a) Vsi toponimi danega območja. (b) Glej toponimika.
466	toponimika	toponimija	toponymy	Znanost, ki proučuje toponime, še posebno zemljepisna imena.
467	toponimska navodila			Glej navodila, toponimska.
468	toponomastika	krajevno imenoslovje	toponomastics	Veda o izvoru in pomenu toponimov ter dejavnosti in postopki dajanja toponimov.
469	tradicionalno ime			Glej ime, tradicionalno.
470	transformacija imen	pretvorba imen	names transformation	Splošno poimenovanje za prevajanje, eksonimizacijo, transkripcijo in transliteracijo toponimov. Pri transkripciji in transliteraciji gre za prevedbo (konverzijo).

ŠT.	SLOV. TERMIN	SLOV. SINONIMI	ANGL. TERMINI	DEFINICIJA
471	transkripcija		transcription	(a) Metoda prevedbe (konverzije) imen iz enega jezika v drugega, pri čemer so fonološke prvine (tj. glasovi) izvirnega jezika zapisani z grafemi ciljnega jezika, običajno brez zatekanja k dodatnim diakritičnim znamenjem. Primeri: transkripcija francoskih ali grških imen v angleščino; transkripcija bohoričice v gajico. (b) Rezultat procesa transkripcije. Primeri: turško Ankara → grško Αγκαρα; vietnamsko Hồ Chí Minh → slovensko Hošiminh; grško Αθηναί → slovensko Atene. Transkripcija običajno ni povraten proces.
472	transkripcija, povratna	retranskripcija	retranscription	Povratna prevedba (konverzija) rezultata transkripcije nazaj v izvorni jezik. Glej tudi transkripcija.
473	transkripcijska abeceda			Glej abeceda, transkripcijska.
474	transliteracija	prečrkovanje	transliteration	(a) Metoda prevedbe (konverzije) imen med jezikoma z različnima abecednima ali zlogovnima pisavama, kjer je vsako znamenje izvirne pisave predstavljeno v ciljni pisavi načeloma z enim samim znamenjem oziroma di- ali trigrafom, lahko z diakritičnim znamenjem ali s kombinacijo le-teh. Transliteracija teži v nasprotju s transkripcijo k popolni povratnosti (ki pa je vedno ne doseže) in mora temeljiti na transliteracijskem ključu. Primera: transliteracija srbskih ciriličnih imen v slovenska latinična; transliteracija imen iz kitajske pisave v latinični prepis pinjin. (b) Rezultat procesa transliteracije.
475	transliteracija, povratna	retransliteracija, povratno prečrkovanje	retransliteration	Povratna prevedba (konverzija) rezultata transliteracije nazaj v izvorno pisavo. Glej tudi povratnost. Primera: transliterirani imeni Moskva in Groenland v (ciljni) angleški abecedi lahko s ponovno transliteracijo brez napak spremenimo nazaj v izvorno abecedo (rusko cirilično oziroma dansko latinično).
476	transliteracijska abeceda			Glej abeceda, transliteracijska.
477	transliteracijski ključ			Glej ključ, transliteracijski.
478	trigraf	tročrkje	trigraph	Zaporedje treh znamenj, npr. črk, za zapis enega samega fonema. Primer: trigraf sch v nemščini za fonem /ʃ/.
479	tročrkje			Glej trigraf.
480	umetno narejen objekt			Glej objekt, umetno narejen.
481	UNGEGN		UNGEGN	Akronim za United Nations Group of Experts on Geographical Names (Ekspertna skupina Združenih narodov za zemljepisna imena).
482	uradni jezik			Glej jezik, uradni.
483	uradno ime			Glej ime, uradno.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
484	uradno potrjeno ime			Glej ime, standardizirano.
485	ustaljeno ime			Glej ime, tradicionalno.
486	UTM mreža, pravokotna			Glej mreža, pravokotna UTM.
487	variantno znamenje			Glej znamenje, variantno.
488	večbesedno ime			Glej ime, večbesedno.
489	večjezična karta			Glej karta, večjezična.
490	večjezični imenik toponimov			Glej imenik toponimov, večjezični.
491	vektorski način			Glej način, vektorski.
492	vezanje z vezajem		hyphenization, hyphenation	V toponimiki združitve dveh ali več prvin večbesednega imena z vezaji, kar običajno prepreči zamenjavo besednega reda v abecednih spiskih, kot so imeniki. Primeri: Newcastle-upon-Tyne; Höhr-Grenzhausen; Tel-Aviv; Gozd-Martuljek; Šmarje-Sap; Kamniško-Savinjske Alpe.
493	vezje			Glej ligatura.
494	vezka			Glej ligatura.
495	vmesnik		interface	Skupna ločnica, na kateri se združita ali križata dva različna računalniška sistema ali njuna sestavna dela. Lahko je mehanska ali elektronska in se lahko nanaša tudi na medsebojno delovanje človeka in računalnika.
496	vodni objekt			Glej objekt, hidrografski.
497	vodno ime			Glej hidronim.
498	vokal			Glej samoglasnik.
499	vokalizacija		vocalization	Vključitev ali vstavitev samoglasniških ločevalnih znamenj v enoto ali besedilo, ki je napisano v soglasniški pisavi, kot je tajska, arabska ali hebrejska. Razen pojasnjevalnih besedil se samo posebna besedila, težke ali tuje besede, kot so toponimi, v tisku običajno vokalizira.
500	vrednost, privzeta			Glej privzeta vrednost.
501	zaklad, besedni			Glej besedni zaklad.
502	zapis, računalniški		computer record	Računalniško čitljiva zbirka sorodnih podatkov, pripadajočih neki tematiki, ki se obravnavajo kot enota. Primer: toponim in njemu pripadajoči podatki, kot so koordinate, datum potrditve in poreklo.
503	zapis, zvočni			Glej fonogram.
504	zaporedje, abecedno		alphabetic sequence	Vrstni red, v katerem so črke abecede navedene v običajnem zaporedju. Primeri: A, B, C, Č, D, E, ..., Ž (slovenska abeceda); A, B, C, D, E, ..., Z (angleška abeceda); A, B, C, Ć, Č, D, DŽ, ..., Ž (hrvaška abeceda).
505	zemljepisna entiteta			Glej objekt, geografski.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
506	zemljepisna koordinatna mreža			Glej mreža, zemljepisna koordinatna.
507	zemljepisne koordinate			Glej koordinate, geografske.
508	zemljepisni objekt			Glej objekt, geografski.
509	zemljepisno ime			Glej ime, zemljepisno.
510	zgodovinsko ime			Glej ime, zgodovinsko.
511	zlog		syllable	Enota govora iz samoglasnika ali samoglasnika in soglasnika oz. soglasnikov ali iz zvočnika (npr. r v besedi prvi) in soglasnika oz. soglasnikov pri osnovni razdelitvi besede. Primeri: Ge, no, va v Genova; Hei, del, berg v Heidelberg; Br, no v Brno; I, zo, la v Izola; Ce, lje v Celje.
512	zlogovanje		syllabification	Delitev besede na zloge. Primeri: Val-pa-ra-i-so; O-ban; Ma-ri-bor; I-zo-la.
513	zlogovna pisava			Glej pisava, zlogovna.
514	znak			Glej znamenje.
515	znamenje	znak	character	Grafični element, uporabljen kot enota v sistemu pisave; v posebnem primeru grafično znamenje v neabecednem sistemu pisave.
516	znamenje, diakritično			Glej diakritično znamenje.
517	znamenje, ločevalno			Glej diakritično znamenje.
518	znamenje, ločevalno pisno		marker	Grafično znamenje, ki predstavlja fonem, morfem ali drugo sestavino jezika in se uporablja samo v kombinaciji s samostojno črko ali silabogramom. Primera: amharska zlogovna samoglasniška ločevalna pisna znamenja, arabski shaddah (podvojitveno ločevalno pisno znamenje).
519	znamenje, pisno			Glej grafem.
520	znamenje, poenostavljeno		simplified character	Različica znamenja, ki je grafično manj zapletena kot njegova osnovna oblika. Primeri: 'grotesk' v primerjavi s tipologijo 'roman'; moderna japonska pisava kanji z znamenji iz ravnih črt; variantna znamenja han z manj potezami kot v osnovni obliki.
521	znamenje pojmovne pisave			Glej ideogram.
522	znamenje, samoglasniško ločevalno		vowel marker	Ločevalno pisno znamenje, ki se uporablja v soglasniški pisavi za predstavitev samoglasnika.
523	znamenje, samoglasniško (neabecedno)		vowel character	V abecedni ali zlogovni pisavi znamenje, ne ločevalno pisno, ki predstavlja samoglasnik.
524	znamenje, slikovno			Glej piktogram.
525	znamenje, spremenjeno		modified character	Splošni termin za znamenje, poenostavljeno, in znamenje, variantno.

<i>ŠT.</i>	<i>SLOV. TERMIN</i>	<i>SLOV. SINONIMI</i>	<i>ANGL. TERMINI</i>	<i>DEFINICIJA</i>
526	znamenje, variantno		variant character	Vsako od dveh ali več znamenj v kakem sistemu pisave, ki predstavlja enako fonološko in/ali morfološko enoto (če je abecedno, pripada isti tipologiji znakov), vendar drugačne grafične oblike.
527	znamenje za ton		phonogram	Grafično znamenje, ki predstavlja zvok(e).
528	znamenje za zlog			Glej silabogram.
529	zvočni zapis			Glej fonogram.